

Samenvatting van onderzoek

Prestatietoets

Rapportnummer: TNO 2015 R11808

Exemplaarnummer: 0100292842

Schoemakerstraat 97K

2628VK Delft

Postbus 49

2600 AA Delft

STOFVRIJWERKEN.TNO.NL

T 088 86 30 00

E wegwijzer@tno.nl

*Het kwaliteitssysteem van
TNO is gecertificeerd
overeenkomstig ISO 9001.*

HITACHI AFKORTZAAG C8FSHE MET HITACHI STOFZUIGER RNT1225 M

Opdrachtgever:

Hitachi Power Tools Netherlands B.V.
Brabanthaven 11
3433 PJ Nieuwegein

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, foto-kopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van TNO.

Indien dit rapport in opdracht werd uitgebracht, wordt voor de rechten en verplichtingen van opdrachtgever en opdrachtnemer verwezen naar de Algemene Voorwaarden voor opdrachten aan TNO, dan wel de betreffende terzake tussen de partijen gesloten overeenkomst.

Het ter inzage geven van het TNO-rapport aan direct belang-hebbenden is toegestaan.

TNO richt zich de laatste jaren intensief op innovaties van gereedschappen, processen en werkplekinrichtingen in de industriële werkomgeving. De belangrijkste doelstelling is het realiseren van stofarme productieprocessen- en middelen. Naast de bouwrijverheid zijn ook de metaalindustrie, de vliegtuigindustrie en de houtindustrie speerpunten voor product-/procesontwikkeling. In deze trajecten wordt samengewerkt met werkgeversorganisaties, vakbonden, overheid, werkgevers, werknemers en fabrikanten/producenten. TNO heeft een instrument ontwikkeld waarmee een proces/gereedschap wordt beoordeeld op functionaliteit in de praktijk. De bedoelde TNO Prestatietoets beschrijft innovatieve productieprocessen en productiemiddelen. Bij het gebruik van deze processen/gereedschappen zullen de relevante publieke/private grenswaarden van schadelijke stoffen (zoals houtstof (hardhout)stof, houtstof (beton), zeswaardig chroom en andere) in de dagelijkse praktijk in de ademzone van de werknemers niet worden overschreden.

De Inspectie SZW heeft deze TNO Prestatietoets expliciet in **hun interne “Inspectiemodule Kwartstof”** opgenomen. Citaat: “Indien u besluit om de werkzaamheden uit te voeren met de maatregelen zoals staan aangegeven in een TNO Prestatietoets zoals vermeld op de website van TNO (stofvrijwerken.tno.nl) beschouw ik de blootstelling als doeltreffend beheerst”.

Dit betekent voor de werkgevers dat zij éénduidig kunnen communiceren met de inspecteurs van de Inspectie SZW en er geen aanvullende blootstellingsmetingen hoeven te worden overlegd. De werkgevers en werknemers krijgen hiermee een objectief beoordelingsinstrument in handen voor een juiste afweging bij een komende investering. Ook innovatieve producenten/leveranciers van productieprocessen- en middelen (gereedschappen) kunnen zich kwalitatief onderscheiden.

Toetsingscriteria

De blootstelling aan schadelijke stoffen in de ademzone van de werknemer op de werkplek wordt beoordeeld. De volgende norm wordt toegepast:

- blootstelling aan betreffende stof: publieke/private Grenswaarde Stoffen op de Werkplek (GSW) (zie website <http://www.ser.nl/nl/taken/adviserende/grenswaarden.aspx>).

Projectomschrijving TNO Prestatietoets

TNO heeft onderzoek verricht naar de emissie van inhaleerbaar houtstof (hardhout) tijdens het zagen van meranti hardhout met een Hitachi afkortzaag C8FSHE in combinatie met een Hitachi stofzuiger RNT1225M

Specificaties Hitachi gereedschap systeem

Het geteste systeem bestaat uit een Hitachi afkortzaag C8FSHE (of gelijkwaardig*) aangesloten op een Hitachi stofzuiger RNT1225M (of gelijkwaardig**).

De afkortzaag C8FSHE is door middel van een afzuigslang met een lengte van 5 meter en een diameter van 35 mm aangesloten op de Hitachi stofzuiger met plastic stofzak.

In Figuur 1 is het complete systeem afgebeeld.

* Afkortzaagmachines worden als gelijkwaardig beschouwd wanneer de stofproductie lager dan of gelijk is aan het geteste type. Het opgenomen vermogen en het aantal omwentelingen per minuut van de zaagmachine zijn hiervoor maatgevend.

** Stofzuigers worden als gelijkwaardig beschouwd met gelijkwaardige tot hoogwaardiger specificaties t.o.v. het geteste type. De capaciteit, stofopvang, filterreiniging en recirculatie zijn hiervoor maatgevend.

Hitachi afkortzaag C8FSHE

Hitachi stofzuiger RNT1225M

Figuur 1. Het complete gereedschapssysteem

In Tabel 1 worden de technische gegevens van de Hitachi afkortzaag C8FSHE (of gelijkwaardig) vermeld.
In Tabel 2 worden de technische gegevens van de Hitachi stofzuiger RNT1225M (of gelijkwaardig) vermeld.

Tabel 1. Technische specificaties van de Hitachi afkortzaag C8FSHE (of gelijkwaardig) die in combinatie met de Hitachi stofzuiger RNT1225M (of gelijkwaardig) kan worden gebruikt.

Kenmerken	C8FSHE	C8FSHE(WAS)
Opgenomen vermogen [W]	1.050	1.050
Spanning [V]	230	230
Toerental onbelast(tr/min)	5.500	5.500
Diameter zaagblad [mm]	216	216
Gewicht [kg]	15	15

Tabel 2. Technische specificaties Hitachi stofzuigers

Kenmerken	RNT1225M	RP500YDM	RP350YDM	RP250YDM
Filterklasse	M	M	M	M
Filteroppervlakte [cm ²]	8.600	8.600	8.600	8.600
Opgenomen vermogen [W]	1.400	1.200	1.200	1.200
Maximale volumestroom ¹ [m ³ /uur]	151	216	216	216
Maximale onderdruk ² [mbar]	220	250	250	250
Reservoirvolume [l]	45	45	25	20
Afmetingen (H x D x H) [mm]	640x470x580	595x960x465	550x550x400	430x490x390
Gewicht [kg]	17,7	18	15,7	12,7

¹ aan de ventilator

² aan het slangeinde

TNO Prestatietoets

De belangrijkste specifieke testomstandigheden zijn vermeld in Tabel 3.

Tabel 3. Testomstandigheden "Worst Case"

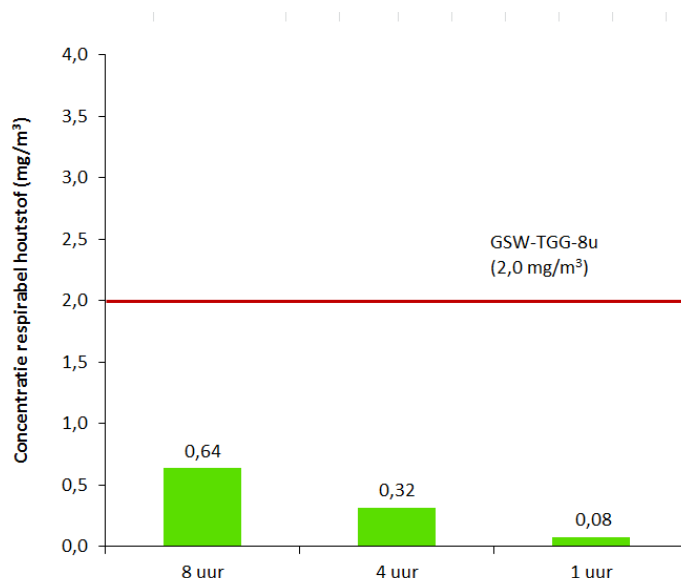
Materiaalsoort: Meranti hardhout 85 x 205 x 1250 mm	Afzuigcapaciteit stofzuiger : 150 m ³ /uur (begin meting) tot 128 m ³ /uur (einde meting)
TNO productie (60 minuten): 180 zaagsneden 33 x 155 mm (100 % inschakeltijd) Referentie productie 8-urige werkdag: 8 m ² zaagoppervlak (100% inschakeltijd)	Type hoofdfilter: filtercassette polyester Filteroppervlak: 2 maal 4300 cm ² Filterrendement: 99,9% (M)
Type zaagblad: 216 x 2,0 x 30 HW Diameter zaagblad: 216 mm Dikte zaagblad: 2,5 mm	Reinigingssysteem stofzuiger: handmatig (trilling)
Verspreidingsrichting stof: "divers"	Compartimentering stofzuiger: gesloten (papieren stofzak)
Compartimentering afzuigstelsel: semi-gesloten Borstel/lamellensysteem: ja	Stoffilters: open
	Lengte afzuigslang: 5 m Diameter afzuigslang: 35 mm
	Blootstellingstijd werknemer: 8-urige werkdag

Testresultaten

Een samenvatting van de testresultaten is weergegeven in Tabel 4 en Figuur 2.

Tabel 4. Samenvatting van de meetgegevens

Situatie	Concentratie inhaleerbaar houtstof in mg/m^3
Grenswaarde GSW TGG-8u	2,0
100% inschakeltijd	0,64
“Zwaar gebruik”	0,32
“Licht gebruik”	0,08
Buitenlucht	-
Praktijk	-

Figuur 2 . Toetsing blootstelling inhaleerbaar houtstof aan grenswaarde

Conclusie

TNO heeft de blootstelling aan inhaleerbaar houtstof gemeten bij het gebruik van de Hitachi afkortzaag C8FSHE aangesloten op een Hitachi stofzuiger RNT1225M. De afkortzaag is aangesloten op de stofzuiger met een afzuigslang met een lengte van 5 meter en een diameter van 35 mm. Het stof wordt opgevangen in een papieren stofzak.

Bij een inschakeltijd van 100% (8 uur gebruik per 8-urige werkdag) bedraagt de blootstelling bij zagen van hardhout gemiddeld $0,64 \text{ mg}/\text{m}^3$. Deze waarde ligt onder de wettelijke grenswaarde voor inhaleerbaar houtstof (hardhout) van $2,0 \text{ mg}/\text{m}^3$ (GSW TGG-8u) en daarmee voldoet het gereedschapssysteem aan de geldende norm voor blootstelling aan inhaleerbaar houtstof voor 100% inschakeltijd.

TNO definieert naast “100% inschakeltijd” ook de volgende praktijkreferenties:

- zwaar gebruik: 4 uur schuren per 8-urige werkdag
- licht gebruik: 1 uur schuren per 8-urige werkdag

Voor zwaar als voor licht gebruik wordt ook voldaan aan de eisen voor een stofvrije werkplek.

De “meetonnauwkeurigheid” bij de blootstellingstesten is circa 15% (5% analyse; 5% monsterneming en 5% reproduceerbaarheid gebruiker). Verwezen wordt naar het meetprotocol van TNO (zie website stofvrijwerken.tno.nl)

In de onderstaande labels zijn de prestaties van het totale systeem weergegeven. In het ronde label is de verantwoorde inschakeltijd in uren per 8-urige werkdag van de afkortzaag met afzuigstelsysteem aangegeven. In het rechthoekige label zijn de verschillende praktijksituaties nader gespecificeerd. Groen geeft een gebruik aan onder de betreffende grenswaarde gedurende een 8-urige werkdag.

Label bij zagen van hardhout

Referentie: 100% inschakeltijd

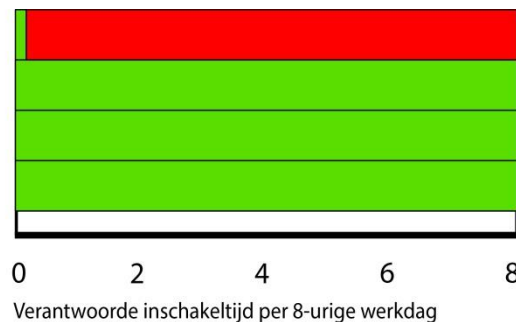

Geen maatregelen

100% inschakeltijd (8 uur zagen/8u)

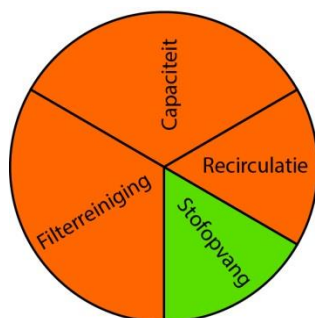
Zwaar gebruik (4 uur zagen/8u*)

Licht gebruik (1 uur zagen/8u*)

* Bij evenredige inschakelduur over een 8-urige werkdag

Stofzuiger met 5 meter afzuigslang (diameter 35 mm)

Capaciteit (operationeel)

- 150 - 200 m³/uur
- 100 - 150 m³/uur
- < 100 m³/uur

Filterreiniging

- Automatische reiniging (mechanisch/luchtpuls) of vervanging filter
- Handmatig
- Geen

Recirculatielucht stofzuiger

- H-classificatie volgens IEC-norm 60335-2-69
- M-classificatie volgens IEC-norm 60335-2-69
- L-classificatie volgens IEC-norm 60335-2-69

Stofopvang

- Gesloten systeem (stofzak)
- Open systeem (stofbak)

N.B. In deze test wordt geen uitspraak gedaan over het langdurig gebruik van stofzuigers.